

(อม.๓๓)
คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๑/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง	อัยการสูงสุด		โจทก์
	นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	ที่ ๑	
	นายภูมิศิษฐ์ คงมี	ที่ ๒	
	นางนาที รัชกิจประการ	ที่ ๓	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ฟ้องว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดพัทลุง พรรคภูมิใจไทย จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดพัทลุง พรรคภูมิใจไทย จำเลยที่ ๓ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย จำเลยทั้งสามจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าพนักงานของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยการตั้งกระทู้ถาม การเปิด

อภิปรายทั่วไป การตั้งกรรมาธิการ การเข้าชื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การให้ความเห็นชอบแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยในหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติต่างๆ สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๐ วรรคสาม ซึ่งการออกเสียงลงคะแนนจะกระทำแทนกันได้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๐ วรรคสาม เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา ถึงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๗.๔๑ นาฬิกา สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ มีการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเป็นการประชุมต่อเนื่องกันตามระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการลงชื่อมาประชุมและการลาประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔ จึงมีการลงชื่อของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้าร่วมประชุมในวันแรก คือ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ แต่ไม่มีการลงชื่อเข้าร่วมประชุมในวันที่ ๙ ถึงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งจำเลยทั้งสามได้เข้าร่วมประชุมและลงชื่อเข้าร่วมประชุมโดยมิได้ลาประชุม ในระหว่างการประชุมสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว จำเลยทั้งสามได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆ ในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต กล่าวคือ

ในระหว่างการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๙.๓๐ นาฬิกา ถึงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๗.๓๘ นาฬิกา ต่อเนื่องกัน ขณะที่จำเลยที่ ๑ ไม่อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จำเลยที่ ๑ ได้ร่วมกับบุคคลใดไม่ปรากฏชัด โดยให้ผู้อื่นหรือยินยอมให้ผู้อื่น

หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอื่นใด เป็นผลให้ผู้อื่นใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ แสดงตนและลงมติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เรียงตามรายมาตรา โดยปรากฏข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ในการประชุมดังกล่าวยืนยันว่า จำเลยที่ ๑ ได้เข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎร และได้แสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตั้งแต่มาตรา ๓๐ ถึงมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๕๓ กับวาระที่สาม และข้อสังเกต อันเป็นความเท็จ

ในระหว่างการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๙.๓๐ นาฬิกา ถึงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๑.๑๐ นาฬิกา ต่อเนื่องกัน ขณะที่จำเลยที่ ๒ ไม่อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จำเลยที่ ๒ ได้ร่วมกับบุคคลใดไม่ปรากฏชัด โดยให้ผู้อื่นหรือยินยอมให้ผู้อื่น หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอื่นใด เป็นผลให้ผู้อื่นใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๒ แสดงตนและลงมติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เรียงตามรายมาตรา โดยปรากฏข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ในการประชุมดังกล่าวยืนยันว่า จำเลยที่ ๒ ได้เข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎร และได้แสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตั้งแต่มาตรา ๓๐ ถึงมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๐ อันเป็นความเท็จ

ในระหว่างการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๒๘ ถึง ๑๕.๔๖ นาฬิกา ต่อเนื่องกัน ขณะที่จำเลยที่ ๓ ไม่อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จำเลยที่ ๓ ได้ร่วมกับบุคคลใดไม่ปรากฏชัด โดยให้ผู้อื่นหรือยินยอมให้ผู้อื่น หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอื่นใด เป็นผลให้ผู้อื่นใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๓ แสดงตนและลงมติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เรียงตามรายมาตรา โดย

ปรากฏข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ในการประชุมดังกล่าวยืนยันว่าจำเลยที่ ๓ ได้เข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎร และได้แสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตั้งแต่มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๔๙ อันเป็นความเท็จ

และต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒ - ๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ วินิจฉัยว่า การออกเสียงลงมติแทนผู้ที่ไม่อยู่ร่วมประชุมเป็นการกระทำโดยไม่สุจริต อันเป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในอาณัติมอบหมายของผู้ใดและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ เมื่อการออกเสียงลงคะแนนดังกล่าวเป็นการออกเสียงที่ไม่สุจริต ทำให้ผลการลงมติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วาระที่สอง และวาระที่สาม ไม่สอดคล้องกับหลักนิติธรรมและไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เป็นเหตุให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว วาระที่สอง และวาระที่สาม ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ การปฏิบัติหน้าที่ของจำเลยทั้งสามดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง หรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ กระบวนการใช้อำนาจนิติบัญญัติในการตราพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เหตุเกิดที่ อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔, ๑๗๒

จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำแถลงปิดคดีของจำเลยทั้งสามแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดพัทลุง พรรคภูมิใจไทย จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดพัทลุง พรรคภูมิใจไทย และจำเลยที่ ๓ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย ประธานสภาผู้แทนราษฎร มีคำสั่งนัดประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ ในวันพุธที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมใหญ่วุฒิสภา อาคารรัฐสภา เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/ผ ๓๑ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ เอกสารหมายเลข ๑๕ ในการใช้สิทธิออกเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกทุกคนจะมีบัตรอิเล็กทรอนิกส์ประจำตัวเพื่อใช้ในการแสดงตนและลงมติ โดยจำเลยทั้งสามลงชื่อเข้าร่วมประชุมในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ แต่การประชุมไม่แล้วเสร็จและมีการประชุมต่อเนื่องถึงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ จึงปิดการประชุมและเลิกประชุมเวลา ๑๗.๔๑ นาฬิกา ในระหว่างการประชุม วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ จำเลยที่ ๑ ออกจากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ไปยังท่าอากาศยานดอนเมือง เพื่อโดยสารเครื่องบินเดินทางในเส้นทาง ดอนเมือง-หาดใหญ่ เที่ยวบิน DD ๗๑๑๖ รอบเวลา ๒๐.๕๐ - ๒๒.๑๕ นาฬิกา ตามหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบข้อมูลการเดินทาง ฉบับลงวันที่

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ เอกสารหมาย จ. ๒๘ (แฟ้ม ๖) วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ จำเลยที่ ๑ ได้เป็นประธานเปิดงานวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๖๓ ที่เทศบาลตำบลอ่างทอง อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง และเป็นประธานในโครงการวันเด็กตำบลชะมวง ประจำปี ๒๕๖๓ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลชะมวง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตามภาพถ่ายหมาย จ. ๒๙ (แฟ้ม ๖) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๙.๓๐ ถึง ๒๓.๕๔ นาฬิกา มีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ เพื่อแสดงตนและลงมติในการพิจารณามาตรา ๓๐ ถึงมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๑.๐๑ ถึง ๑๗.๓๘ นาฬิกา มีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ เพื่อแสดงตนและลงมติในการพิจารณามาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๕๓ กับวาระที่สาม และข้อสังเกต ตามรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ เอกสารหมาย จ. ๒๔ แฟ้ม ๔ (หน้า ๒๑๗๓ ถึง ๒๕๒๒) และรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ เอกสารหมาย จ. ๒๕ แฟ้ม ๕ (หน้า ๒๕๕๗ ถึง ๓๑๓๓) วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ จำเลยที่ ๒ ออกจากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ไปยังท่าอากาศยานดอนเมืองเพื่อโดยสารเครื่องบินเดินทางในเส้นทาง ดอนเมือง-หาดใหญ่ เที่ยวบิน DD ๗๑๑๖ รอบเวลา ๒๐.๕๐ - ๒๒.๑๕ นาฬิกา ตามหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบข้อมูลการเดินทาง ฉบับลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ เอกสารหมาย จ. ๒๘ (แฟ้ม ๖) และจำเลยที่ ๒ มีการสำรองที่นั่งและโดยสารเครื่องบินของสายการบินไทยแอร์เอเชีย ในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เส้นทาง หาดใหญ่-ดอนเมือง เที่ยวบิน FD ๓๑๑๗ รอบเวลา ๐๙.๒๕ - ๑๑.๐๐ นาฬิกา ตามหนังสือของบริษัทไทยแอร์เอเชีย จำกัด ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๓ เอกสารหมาย จ. ๓๑ (แฟ้ม ๖) และเดินทางกลับมาเข้าร่วมประชุมต่อในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เวลาประมาณ ๑๒ นาฬิกา ในการ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๙.๓๐ ถึง ๒๓.๕๔ นาฬิกา มีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๒ เพื่อแสดงตนและลงมติในการพิจารณามาตรา ๓๐ ถึงมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๑.๐๑ ถึง ๑๑.๑๐ นาฬิกา มีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๒ เพื่อแสดงตนและลงมติในการพิจารณามาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๔๐ ตามรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ เอกสารหมายเลข จ. ๒๔ แฟ้ม ๔ (หน้า ๒๑๗๓ ถึง ๒๕๒๒) และรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ เอกสารหมายเลข จ. ๒๕ แฟ้ม ๕ (หน้า ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๐) วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ จำเลยที่ ๓ ออกจากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ไปทำอากาศยานสุวรรณภูมิ เพื่อเดินทางไปสาธารณรัฐประชาชนจีน ในโครงการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านการศึกษากองทุนเพื่อการค้า และการลงทุนระหว่างจังหวัดระนองกับเมืองซานเหมินเซี่ยะ มณฑลเหอหนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ระหว่างวันที่ ๑๑ ถึง ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการอำนวยการวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ และได้รับคัดเลือกให้เดินทางไปกับคณะดังกล่าว ตามเอกสารหมายเลข จ. ๓๒ ถึง จ. ๓๔ (แฟ้ม ๖) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๒๘ ถึง ๑๕.๔๖ นาฬิกา มีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๓ เพื่อแสดงตนและลงมติในการพิจารณามาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๔๙ ตามรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ เอกสารหมายเลข จ. ๒๕ แฟ้ม ๕ (หน้า ๒๗๑๗ ถึง ๒๙๒๗) ต่อมาประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑) รวม ๒ คำร้อง ว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่ ในกรณีที่ปรากฏเหตุการณ์มีผู้ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ ไปลงมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในขณะที่จำเลยที่ ๑ ไม่ได้อยู่ในที่ประชุม โดยศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีได้อยู่ในห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร แต่ปรากฏว่ามีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติแทน ย่อมมีผลเป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ไม่สุจริต ทำให้ผลการลงมติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในวันและเวลาดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักนิติธรรมและไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เป็นเหตุให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒ - ๓/๒๕๖๓ เอกสารหมายเลข จ. ๕๒ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นคดีนี้ ต่อมาวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๕ ศาลมีคำสั่งประทับฟ้อง โดยมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น จึงมีผลให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา ส่วนจำเลยที่ ๓ พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก แต่ให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามคำพิพากษาศาลฎีกาคดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๕/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยทั้งสามกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ พยานหลักฐานจากการไต่สวนได้ความว่า ขณะเกิดเหตุที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ระหว่างการประชุมในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ และวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ จำเลยทั้งสามต่างไม่อยู่ในที่ประชุมใน

บางช่วงเวลา แต่ปรากฏว่ามีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามแสดงตนและลงมติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ปรากฏตามรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ และครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ เอกสารหมาย จ. ๒๔ และ จ. ๒๕ โดยในส่วนของเวลาที่จำเลยทั้งสามไม่อยู่ในที่ประชุมนั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวน ได้ความว่า จำเลยทั้งสามต่างเดินทางออกจากที่ประชุมในเวลาที่แตกต่างกัน โดยจำเลยที่ ๑ เบิกความรับว่าเดินทางออกจากที่ประชุมเวลา ๑๙.๓๐ นาฬิกา ของวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งตามรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ เอกสารหมาย จ. ๒๕ ระบุว่า ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นเวลาขณะที่ที่ประชุมมีการเปิดระบบให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม ในการพิจารณามาตรา ๓๐ และลงมติในเวลา ๑๙.๓๑ นาฬิกา จึงเชื่อว่าจำเลยที่ ๑ ไม่อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่เวลาที่ให้ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติในมาตรา ๓๐ เป็นต้นไปจนเสร็จสิ้นการประชุม ส่วนจำเลยที่ ๒ เบิกความว่า จำเลยที่ ๒ ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติด้วยตนเองถึงมาตรา ๒๘ เวลา ๑๗.๕๓ นาฬิกา ในวันเดียวกัน แล้วออกมาด้านนอกห้องประชุม ระหว่างที่อยู่นอกห้องประชุมได้รับแจ้งจากนายวิโรจน์ รอดดำ ว่าจำเลยที่ ๑ เดินทางไปทำอาภาศยานแล้ว จึงตัดสินใจเดินทางออกจากอาคารรัฐสภาเพื่อไปทำอาภาศยานเช่นกัน ซึ่งตามหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบข้อมูลการเดินทางของจำเลยที่ ๒ ฉบับลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ เอกสารหมาย จ. ๒๘ (แฟ้ม ๖) ระบุว่าจำเลยที่ ๒ แสดงตัวขึ้นเครื่อง (เช็คอิน) ที่ท่าอากาศยานดอนเมือง เวลา ๑๙.๓๔ นาฬิกา จึงชี้ชัดว่าจำเลยที่ ๒ ต้องเดินทางออกจากที่ประชุมตั้งแต่ก่อนเวลา ๑๙.๓๐ นาฬิกา เมื่อรับฟังประกอบกับที่จำเลยที่ ๒ ทำหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ในชั้นไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. รับว่า จำเลยที่ ๒ ไม่ได้เป็นผู้ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตน และลงมติตั้งแต่มาตรา ๓๐ ถึงมาตรา ๔๐ จึงเชื่อได้ว่าจำเลยที่ ๒ ไม่อยู่ในที่ประชุมในช่วงการให้ใช้ บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติในมาตรา ๓๐ ถึงมาตรา ๔๐ ตามฟ้องโจทก์ สำหรับ จำเลยที่ ๓ นั้นได้ให้การยอมรับว่าจำเลยที่ ๓ ไม่อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ ช่วงเวลา ๑๔.๒๘ ถึง ๑๕.๔๖ นาฬิกา ตามฟ้องโจทก์ แม้จำเลยที่ ๓ จะอ้าง ต่อมาว่าจำเลยที่ ๓ ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติด้วยตนเองถึงมาตรา ๔๓ แต่ปรากฏ ข้อเท็จจริงตามรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ เอกสารหมาย จ. ๒๕ ว่า ที่ประชุมมีการเปิดระบบให้สมาชิก สภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมและลงมติในการ พิจารณามาตรา ๔๓ ในเวลา ๑๔.๒๘ นาฬิกา และ ๑๔.๒๙ นาฬิกา ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับที่ จำเลยที่ ๓ ให้การยอมรับในตอนแรกว่าจำเลยที่ ๓ ไม่อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ทั้งจำเลยที่ ๓ เคยทำหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการไต่สวนตามเอกสารหมาย จ. ๘๙ ยืนยันว่า จำเลยที่ ๓ ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติด้วยตนเองถึงมาตรา ๔๒ เท่านั้น จึงเชื่อได้ว่า จำเลยที่ ๓ ไม่อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่เวลาที่ให้ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ แสดงตนและลงมติในมาตรา ๔๓ เป็นต้นไปจนเสร็จสิ้นการประชุม ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า ในช่วงระยะเวลาที่จำเลยทั้งสามไม่อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวนั้น มีการใช้บัตร อิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามแสดงตนและลงมติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กล่าวคือ ในการประชุมวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ได้มี บุคคลอื่นนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มาใช้แสดงตนและลงมติมาตรา ๓๐ ถึง

มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๓๙ ตั้งแต่เวลา ๑๙.๓๐ ถึง ๐๑.๐๗ นาฬิกา ของวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ รวมการแสดงตนและการลงมติดต่อกัน ๑๖ ครั้ง หลังจากนั้นมีการพักการประชุมและเริ่มประชุมอีกครั้งในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ ได้มีบุคคลอื่นใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ แสดงตนและลงมติมาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๕๓ กับวาระที่สามและข้อสังเกต ต่อเนื่องอีก ๓๐ ครั้ง ตั้งแต่เวลา ๑๑.๐๘ ถึง ๑๗.๓๘ นาฬิกา จนเสร็จสิ้นการประชุมกับมีบุคคลอื่นใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๒ แสดงตนและลงมติมาตรา ๔๐ อีก ๒ ครั้ง เวลา ๑๑.๐๘ นาฬิกา และ ๑๑.๑๐ นาฬิกา อันเป็นเวลา ก่อนที่จำเลยที่ ๒ จะเดินทางกลับมาร่วมประชุมและมีบุคคลอื่นใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๓ ในการแสดงตนและลงมติมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๔๙ ตั้งแต่เวลา ๑๔.๒๘ ถึง ๑๕.๔๖ นาฬิกา ต่อเนื่องกัน ๑๒ ครั้ง ปรากฏตามรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ และครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ เอกสารหมาย จ. ๒๔ และ จ. ๒๕ เห็นว่า บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามเป็นเสมือนสิ่งแทนตนที่จำเลยทั้งสามต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อแสดงตัวตนและลงมติในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บัตรอิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จำเลยทั้งสามต้องเก็บรักษาไว้ด้วยตนเอง แต่กลับปรากฏว่ามีบุคคลอื่นนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามไปใช้เพื่อแสดงตนและลงมติแทนในระหว่างที่จำเลยทั้งสามไม่อยู่ในห้องประชุม ซึ่งเมื่อพิจารณาลักษณะของบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามที่ปรากฏในภาพถ่ายเอกสารหมาย จ.๓๘ ที่มีการระบุชื่อและนามสกุลของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเจ้าของบัตรไว้อย่างชัดเจน ผู้ที่พบเห็นสามารถทราบได้ทันทีว่าบัตรนั้นเป็นของผู้ใด จึงเป็นการยากที่จะมีบุคคลอื่นนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามไปใช้โดยผิดหลง นอกจากนี้ในการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์

แสดงตนและลงมติแต่ละครั้งจะกระทำต่อเมื่อประธานในที่ประชุมสั่งให้แสดงตนและเจ้าหน้าที่ควบคุมระบบเปิดระบบให้ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนเสร็จแล้วจึงปิดระบบแสดงตน หลังจากนั้นประธานในที่ประชุมสั่งให้ลงมติและเจ้าหน้าที่เปิดระบบให้ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ลงมติ เมื่อมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้เครื่องเสียบบัตรเดียวกัน จะต้องมีการดึงบัตรอิเล็กทรอนิกส์ออกจากเครื่องหลังจากแสดงตนแล้ว จากนั้นจึงเสียบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ใหม่อีกครั้งเพื่อลงมติ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องกระทำหลายขั้นตอน แต่กลับมีบุคคลอื่นนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามมาใช้แสดงตนและลงมติในระหว่างที่จำเลยทั้งสามไม่อยู่ในห้องประชุมหลายครั้งอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะจำเลยที่ ๑ มีการแสดงตนและลงมติแทนทั้งสิ้นมากถึง ๔๖ ครั้ง จำเลยที่ ๒ ก็มีการแสดงตนและลงมติแทนทั้งสิ้นมากถึง ๑๘ ครั้ง และจำเลยที่ ๓ มีการแสดงตนและลงมติแทนทั้งสิ้นรวม ๑๒ ครั้ง ซึ่งไม่มีเหตุที่บุคคลอื่นที่มีรู้เห็นเป็นใจกับจำเลยทั้งสามจะต้องเสียลงมติแทนจำเลยทั้งสามโดยพลการเป็นจำนวนหลายครั้งเช่นนี้ อีกทั้งช่วงเวลาที่ยจำเลยทั้งสามไม่อยู่ในห้องประชุมเป็นเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดแตกต่างกัน การที่บุคคลอื่นจะแสดงตนและลงมติแทนจำเลยทั้งสามได้โดยต่อเนื่องกันตลอดจำนวนหลายครั้งเช่นนี้ บุคคลนั้นจำเป็นต้องรู้ก่อนว่าจำเลยทั้งสามจะออกจากห้องประชุมเมื่อใด และจะกลับมาเข้าประชุมอีกหรือไม่ รวมทั้งต้องสามารถมีหรือได้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามมาอย่างรวดเร็วพอที่จะลงมติแทนได้ทันเวลาอีกด้วย การที่บุคคลอื่นสามารถลงมติแทนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ได้ครบถ้วนทุกครั้งและจำเลยที่ ๓ จำนวนต่อเนื่องหลายครั้งดังกล่าว ย่อมเป็นข้อบ่งชี้ว่าได้มีการวางแผนและเตรียมการคบคิดกันมาก่อน เพื่อให้ทราบข้อมูลว่าจำเลยทั้งสามจะไม่อยู่ในที่ประชุมช่วงเวลาใด และบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามอยู่ที่ใด ซึ่งหากจำเลยทั้งสามไม่แจ้งข้อมูลหรือไม่ยินยอมมอบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ให้ไป

การกระทำดังกล่าวก็ไม่อาจสำเร็จลุล่วงได้ และข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนไม่น่าเชื่อว่าบุคคลอื่นที่แสดงตนและลงมติแทนนั้นจะตัดสินใจกระทำไปเพียงลำพังฝ่ายเดียว เพราะเสี่ยงที่จะถูกตรวจสอบภายหลังหากจำเลยทั้งสามปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นผู้แสดงตนและลงมติด้วยตนเอง โดยเฉพาะการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่นมาแสดงตนและลงมติดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๐ วรรคสาม ทั้งยังเป็นการกระทำความผิดที่มีโทษในทางอาญา และอาจถูกกล่าวหาว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงถึงขั้นถูกเพิกถอนสิทธิทางการเมืองอีกด้วย และประการสำคัญหลังจากทราบเรื่องที่เกิดขึ้นจำเลยทั้งสามก็ได้สนใจชวนขวยตรวจสอบความจริงโดยเร็ว กลับปล่อยปละละเลยโดยมิได้ไปแจ้งความร้องทุกข์และพยายามสืบหาตัวบุคคลที่นำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของตนไปใช้แสดงตนและลงมติแทนเพื่อให้มีการดำเนินคดีให้ถึงที่สุด เพื่อแสดงให้เห็นว่าจำเลยทั้งสามมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นในส่วนที่บุคคลอื่นใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติแทน อันเป็นการแสดงถึงความบริสุทธิ์ของตนเอง เมื่อพิจารณาประกอบกับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ อันเป็นกฎหมายสำคัญที่เป็นเครื่องมือของรัฐบาลที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ หากร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรก็จะมีผลถึงความมั่นคงและเสถียรภาพทางการเมืองของรัฐบาล จึงจำเป็นต้องมีมาตรการเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคร่วมรัฐบาลต้องเข้าร่วมประชุมและลงมติ เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรไปได้ ยิ่งไปกว่านี้เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑๒๐ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๕ กำหนดให้ที่ประชุมต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม องค์ประชุมจึงย่อมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งดังเห็นได้จากรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗ และครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ เอกสารหมาย จ. ๒๒ ถึง จ. ๒๕ จะต้องมีการตรวจสอบองค์ประชุมโดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนก่อนที่จะลงมติทุกครั้ง ซึ่งหากองค์ประชุมไม่ครบ ที่ประชุมก็จะไม่สามารถประชุมต่อไปได้ อันส่งผลกระทบต่อการศึกษาพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้เป็นไปด้วยความล่าช้า และสะท้อนถึงเสถียรภาพและความไม่มั่นคงของรัฐบาลเช่นเดียวกัน ซึ่งก็ปรากฏจากบันทึกถ้อยคำพยานปากนายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ และนายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในชั้นไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า ช่วงที่มีการประชุมนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคร่วมรัฐบาลมี ๒๕๓ เสียง และองค์ประชุมจะต้องมีสมาชิกมาแสดงตนเกินกึ่งหนึ่ง (๒๕๐ คน) ของสมาชิกทั้งหมด ซึ่งรัฐบาลชุดนี้อยู่ในสถานการณ์ที่มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคร่วมรัฐบาลเกินกึ่งหนึ่งเพียงเล็กน้อย (คะแนนเสียงปรี่มน้ำ) ด้วยเหตุดังกล่าวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคร่วมรัฐบาลจำเป็นต้องอย่างยิ่งต้องรักษาสถานะของคะแนนเสียงข้างมากไว้ให้ได้ จำเลยทั้งสามซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคร่วมรัฐบาลจึงต้องฝากบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของตนให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นใช้แสดงตนและลงมติแทนในขณะที่ไม่ได้อยู่ในที่ประชุม ที่จำเลยทั้งสามให้การต่อสู้ว่า จำเลยทั้งสามหลงลืมบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของตนไว้ที่บริเวณที่นั่งประชุมหรือเสียบัตร

คาไว้ในช่องเสียบัตร เนื่องจากจำเลยทั้งสามแต่ละคนต่างก็เร่งรีบออกจากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเดินทางไปยังท่าอากาศยาน และจำเลยที่ ๒ มีอาการหลงลืมเป็นประจำเนื่องจากอาการป่วยด้วยนั้น นอกจากจะเป็นการง่ายแก่การกล่าวอ้างแล้ว ข้ออ้างดังกล่าวยังไม่สมเหตุผล เพราะหากเป็นกรณีหลงลืมซึ่งเป็นเหตุบังเอิญแล้ว ย่อมเป็นไปได้ยากที่บุคคลที่ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติแทนจำเลยทั้งสามจะทราบเรื่องได้เองจนสามารถหาบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามและใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติแทนในครั้งถัดไปได้ทันเวลาต่อเนื่องกันพอดีกับที่จำเลยแต่ละคนออกจากที่ประชุม นอกจากนี้ ในส่วนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ข้อเท็จจริงยังได้ความจากนางสาวสายฝน ไกรสมเลิศ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เบิกความยืนยันว่า หลังเลิกประชุมหากมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลืมบัตรอิเล็กทรอนิกส์เสียคาไว้ในช่องเสียบัตร หรือวางลืมไว้บนโต๊ะในห้องประชุม ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์จะขึ้นผั่งที่นั่งบนหน้าจอใหญ่ในห้องประชุมว่าแถวที่นั่งใดบ้างได้เสียบัตรคาไว้ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่จะเดินสำรวจทุกแถวที่นั่งว่ามีบัตรวางไว้หรือไม่ และจะเก็บบัตรมาจัดเรียงตามลำดับเพื่อง่ายต่อการค้นหาเวลาที่สมาชิกมาขอรับบัตรคืน โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นเจ้าของบัตรเท่านั้นที่จะมาขอรับบัตรคืนได้ เจ้าหน้าที่ได้จัดทำหลักฐานการเก็บบัตรอิเล็กทรอนิกส์หลังเลิกประชุมในวันที่ ๘ ถึงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ และวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ตามเอกสารหมายเลข ๓๙ แต่ไม่พบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ หลังเลิกประชุมวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ นางสาวสายฝนพยานโจทก์เป็นเจ้าพนักงานที่รู้เห็นข้อเท็จจริงจากการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและมีการทำหลักฐานการเก็บบัตรอิเล็กทรอนิกส์ไว้ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุมาประกอบด้วย คำเบิกความของนางสาวสายฝนจึงมีน้ำหนักให้รับฟังได้ ดังนี้ หากจำเลยที่ ๑ และ

ที่ ๒ หลงลืมบัตรอิเล็กทรอนิกส์ไว้ที่บริเวณที่นั่งประชุมหรือเสียบบัตรคาไว้ในช่องเสียบบัตรในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ดังที่อ้าง เจ้าหน้าที่สำนักงานการประชุมย่อมจะต้องพบและเก็บบัตรของ จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เอาไว้ จึงไม่อยู่ในวิสัยที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นจะสามารถนำบัตร อิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มาใช้แสดงตนและลงมติแทนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ใน วันรุ่งขึ้นอีกได้ตามที่เกิดขึ้นในคดีนี้ นอกจากนั้น พฤติการณ์ที่มีบุคคลอื่นใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของ จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันรุ่งขึ้นด้วย แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่ แสดงตนและลงมตินั้นเป็นผู้ถือบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เอาไว้ อันเป็นเหตุให้ เจ้าหน้าที่ไม่พบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ หลังเลิกประชุมวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งการที่บุคคลที่ถือบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เพื่อใช้แสดงตนและลงมติแทนใน วันรุ่งขึ้น บุคคลนั้นจะต้องทราบตั้งแต่คืนวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ แล้วว่า จำเลยที่ ๑ และ ที่ ๒ จะไม่เข้าประชุมในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ หากเป็นบุคคลภายนอกย่อมไม่อาจล่วงรู้ถึง ความจริงข้อนี้ได้ ตามพฤติการณ์น่าเชื่อว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กับบุคคลที่ถือบัตรอิเล็กทรอนิกส์ แทนในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ต้องมีการติดต่อและรู้เห็นกันว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จะไม่เข้า ประชุมในวันดังกล่าว ดังนั้น ข้ออ้างว่าหลงลืมบัตรอิเล็กทรอนิกส์ไว้ในที่ประชุม จึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วนที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ อ้างทำนองเดียวกันว่า การนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไปใช้แสดงตนและลงมติในระหว่างที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่เข้าประชุม เป็นการกระทำของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่หวังดีกับตนเองเป็นการส่วนตัวหรือมีข้อขัดแย้งทางการเมืองกับตน หรือพรรคการเมืองที่ตนสังกัดอยู่ นั้น ก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ได้เคยอ้างเหตุดังกล่าวไว้ใน หนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการไต่สวนแต่อย่างใด ประกอบกับหากถูกบุคคลอื่น

กลั่นแกล้งจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ก็ไม่มีความจำเป็นจะต้องใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติแทนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ โดยต้องใช้เวลาตั้งแต่แต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงเย็นวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ ในระหว่างที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่อยู่ในห้องประชุม จนครบจำนวนการลงมติทุกครั้ง นอกจากนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคเดียวกัน ย่อมต้องนั่งอยู่ในบริเวณเดียวกัน จึงเป็นการยากที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคอื่นจะนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไปใช้แสดงตนและลงมติแทนได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นก็น่าจะต้องถูกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นที่สังกัดพรรคเดียวกันกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ พบเห็นและทักท้วงเอาได้ ยิ่งกว่านั้น ผลการลงมติแทนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ทุกครั้งยังปรากฏผล “เห็นด้วย” สอดคล้องกับสถานะของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคร่วมรัฐบาล อันเป็นการสมประโยชน์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มากกว่าจะเป็นการกลั่นแกล้งอีกด้วย ที่จำเลยที่ ๑ อ้างว่า จำเลยที่ ๑ เดินทางอย่างเปิดเผยและไปเป็นประธานงานวันเด็ก มีการประกาศให้ประชาชนในท้องที่ทราบ ย่อมไม่กล้าฝากบัตรอิเล็กทรอนิกส์ให้บุคคลอื่นแสดงตนและลงมติแทน ก็เป็นเพียงข้ออ้างหลังเกิดเหตุและไม่อาจคาดหมายได้ว่าจะเกิดการร้องเรียนหรือดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ กรณีที่ไม่อยู่ร่วมประชุมในครั้งนี้ ข้ออ้างส่วนนี้ไม่อาจนำมาหักล้างหรือยืนยันได้ว่าจำเลยที่ ๑ มิได้ฝากบัตรให้บุคคลอื่นแสดงตนและลงมติแทนได้ ส่วนที่จำเลยที่ ๒ อ้างว่า เมื่อจำเลยที่ ๒ เดินทางกลับไปจังหวัดพัทลุง ได้ทราบว่าประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งพักการประชุมโดยไม่มีการเลื่อนประชุม จำเลยที่ ๒ จึงรีบจองตัวเครื่องบินเพื่อเดินทางกลับมาประชุมให้ทันในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ แสดงว่าจำเลยที่ ๒ ไม่ได้มอบหมายหรือยินยอมให้บุคคลใดใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๒ แสดงตนและลงมติแทนนั้น เห็นได้ว่า แม้จำเลยที่ ๒ จะเดินทางกลับมาประชุมวันที่ ๑๑ มกราคม

๒๕๖๓ ในเวลา ๑๒ นาฬิกา แต่ก็เป็นข้อพิพาทเพียงว่า จำเลยที่ ๒ ไม่ประสงค์จะให้บุคคลอื่นลงมติแทนในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ ไม่ใช่ข้อพิพาทย้อนหลังไปถึงการกระทำของจำเลยที่ ๒ ในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ได้อย่างใด เพราะจำเลยที่ ๒ ได้ยินยอมให้มีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของตนลงมติแทนเฉพาะช่วงคืนวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ โดยคิดว่าการประชุมจะเสร็จสิ้นในวันดังกล่าว ครั้นเมื่อจำเลยที่ ๒ ทราบว่าการประชุมยังไม่เสร็จสิ้น จำเลยที่ ๒ ก็รีบเดินทางกลับมาประชุมในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ แต่ปรากฏว่าในวันนั้นก่อนที่จำเลยที่ ๒ จะเข้าประชุมได้มีบุคคลอื่นใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๒ แสดงตนและลงมติแทนในการพิจารณามาตรา ๔๐ ไปก่อนแล้ว ข้ออ้างของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวจึงฟังไม่ขึ้น ที่จำเลยที่ ๒ อ้างว่า เมื่อกลับเข้ามาห้องประชุมได้สอบถามเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึงบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของตน และมีเสียงตะโกนมาจากด้านหลังว่า "บัตรของพี่เสียบคาอยู่ช่องนี้" เมื่อเดินไปดูจึงพบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของตนโดยไม่ทราบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนดังกล่าวเป็นผู้ใดนั้น นับว่าเป็นเรื่องบังเอิญที่น่าเชื่อถือ ทั้งที่คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๒ ตามเอกสารหมายเลข จ. ๘๘ ระบุว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนดังกล่าวเป็นรุ่นน้องในพรรคภูมิใจไทยซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเดียวกัน แต่จำเลยที่ ๒ ไม่ได้ระบุชื่อบุคคลดังกล่าว จึงส่อพิรุธว่าเป็นการปกปิดตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๒ สำหรับจำเลยที่ ๓ แม้จะมีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติแทนจำเลยที่ ๓ เฉพาะในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เพียงวันเดียวเท่านั้น แต่ข้อเท็จจริงได้ความว่า หลังจากจำเลยที่ ๓ เรงรีบออกจากที่ประชุมตั้งแต่เวลา ๑๔.๒๘ นาฬิกา แล้ว ก็มีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๓ แสดงตนและลงมติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตั้งแต่มาตรา ๔๓ จนถึงมาตรา ๔๘ ในเวลา ๑๕.๒๐ นาฬิกา อย่างต่อเนื่องในทันทีโดยไม่ขาดตอน

ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเป็นการแสดงตนและลงมติแทนผู้ไม่เข้าประชุมอันมีลักษณะเช่นเดียวกันกับกรณีของ
 จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกระทั่งถึงเวลา ๑๕.๒๘ นาฬิกา จำเลยที่ ๓ ได้ผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมือง
 เพื่อเดินทางออกนอกราชอาณาจักร ตามผลการสืบค้นข้อมูลการเดินทาง สำนักงานตรวจ
 คนเข้าเมือง เอกสารหมาย จ. ๓๔ ทำให้ปรากฏหลักฐานทางราชการเป็นภาพถ่ายและระบุเวลา
 ชัดเจนว่าจำเลยที่ ๓ อยู่ที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและกำลังจะเดินทางออกนอกราชอาณาจักร
 หลังจากนั้นไม่นานมีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๓ แสดงตนและลงมติอีกครั้งในการ
 พิจารณามาตรา ๔๙ ในเวลา ๑๕.๔๕ นาฬิกา และ ๑๕.๔๖ นาฬิกา จึงหยุดใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์
 ของจำเลยที่ ๓ แสดงตนและลงมติต่อไป ทั้งที่ก่อนหน้านี้เพิ่งมีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของ
 จำเลยที่ ๓ แสดงตนและลงมติต่อเนื่องเรื่อยมามากถึง ๑๒ ครั้ง แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่ใช้บัตร
 อิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๓ นั้น ได้ทราบว่าจำเลยที่ ๓ กำลังจะเดินทางออกนอกราชอาณาจักร
 แล้ว เชื่อว่ามีการติดต่อแจ้งข้อมูลและรู้เห็นกันกับจำเลยที่ ๓ ตั้งแต่จำเลยที่ ๓ ออกจากที่ประชุม
 จนถึงเวลาที่จำเลยที่ ๓ จะเดินทางออกนอกราชอาณาจักร จึงไม่ได้มีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของ
 จำเลยที่ ๓ เพื่อแสดงตนและลงมติแทนจำเลยที่ ๓ จนเสร็จสิ้นการประชุม และไม่มี ความจำเป็นที่
 จะต้องเก็บบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยที่ ๓ ไว้กับตัวเองอันจะทำให้อาจถูกตรวจพบได้ จึงทิ้งบัตร
 ของจำเลยที่ ๓ ไว้ในที่ประชุมเพื่อให้เจ้าหน้าที่มาเก็บไปหลังจากเลิกประชุม พฤติการณ์แห่งคดีมี
 เหตุผลและน้ำหนักให้รับฟังได้โดยปราศจากสงสัยว่า จำเลยทั้งสามยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัตร
 อิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติแทนจำเลยทั้งสาม เมื่อการออกเสียงลงคะแนนเป็นสิทธิเฉพาะตัว
 ของผู้ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ที่จะมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้คือผู้ที่เข้าประชุมและ
 อยู่ในที่ประชุมในขณะที่มีการออกเสียงลงคะแนนเท่านั้น การกระทำใดเพื่อให้มีการออกเสียง

ลงคะแนนแทนกันจึงเป็นการขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๐ วรรคสาม ที่ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน และไม่ชอบด้วยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๐ วรรคสาม ที่การออกเสียงลงคะแนนจะกระทำแทนกันมิได้ อันถือเป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ไม่สุจริต มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมนั้นไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย และเป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๑๔ ทั้งขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่ได้ปฏิญาณตนในที่ประชุมก่อนเข้ารับหน้าที่ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๑๕ ซึ่งต่อมาภายหลังศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเฉพาะการพิจารณาลงมติในวาระที่สอง วาระที่สาม และข้อสังเกตของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่กำหนดคำบังคับให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการให้ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเฉพาะในวาระที่สอง วาระที่สาม และข้อสังเกตของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงถือได้ว่าการกระทำของจำเลยทั้งสามก่อให้เกิดความเสียหายแก่สภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติ และส่วนราชการทั้งการที่จำเลยทั้งสามซึ่งมีหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ แต่กลับฝักใฝ่หรือเลือกปฏิบัติของจำเลยทั้งสามกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหรือบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามไปอยู่ในความครอบครองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่น โดยจำเลยทั้งสามต่างยินยอมให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้นใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของจำเลยทั้งสามแสดงตนและลงมติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แทน
จำเลยทั้งสาม เพื่อให้ร่างกฎหมายดังกล่าวผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร อันถือได้ว่าเป็น
การแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือมีพฤติการณ์ที่
รู้เห็นหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ และเป็นการปฏิบัติ
หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตแล้ว จำเลยทั้งสามจึงมีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ
ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ
เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามฟ้อง

อนึ่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “...ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา
ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัคร
รับเลือกตั้งของผู้นั้น และจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้” และ
วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัคร
รับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ” ซึ่งเป็นผลของ
กฎหมายที่ผู้ถูกกล่าวหาต้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง และถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ทันทีหากศาลมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา โดยโจทก์ไม่จำเป็นต้องมี
คำขอตามมาตรา ๘๑ คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามบทบัญญัติแห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว เมื่อศาลวินิจฉัยว่า จำเลยทั้งสามกระทำความผิด

ตามที่ถูกกล่าวหา จำเลยทั้งสามย่อมต้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่และต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งด้วย และเมื่อปรากฏว่าศาลมีคำสั่งในคดีนี้ให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ หยุดปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๕ ส่วนจำเลยที่ ๓ พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก่อนโจทก์ฟ้องคดีนี้แล้ว จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงต้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๕ เป็นต้นไป และจำเลยทั้งสามต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป โดยไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ อีก โดยองค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นควรไม่เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของจำเลยทั้งสาม

พิพากษาว่า จำเลยทั้งสามมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ลงโทษจำคุกคนละ ๑ ปี องค์กรคณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมาก เห็นว่า ทางใต้สวนของจำเลยทั้งสามเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาอยู่บ้าง มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้คนละหนึ่งในสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกคนละ ๙ เดือน พฤติการณ์แห่งคดีเป็นการกระทำโดยทุจริตถือเป็นเรื่องร้ายแรง จึงไม่มีเหตุรอกการลดโทษ ให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นวันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของจำเลยทั้งสามตลอดไป โดยไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทาง

(อม.๕๐)

- ๒๓ -

การเมืองใด ๆ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง.

นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ

นายประทีป อ่าววิจิตรกุล

นายอุดม วัตตธรรม

นายสมเกียรติ ตั้งสกุล

นางสุวิชา นาควัชร

นายอาพันธ์ สมบัติสถาพรกุล

นายสาคร ตั้งวรรณวิบูลย์

นางกาญจนา ชัยคงดี

นายสุทิน นาคพงศ์

